

2025

LIETUVIŲ
LITERATŪROS
IR TAUTOSAKOS
INSTITUTAS

INSTITUTE OF
LITHUANIAN
LITERATURE
AND FOLKLORE

Redakcinė kolegija / Editorial Board:

Dr. GINTARĖ BERNOTIENĖ (vyriausioji redaktorė / editor-in-chief)	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Dr. MANFREDAS ŽVIRGŽDAS (atsakingasis redaktorius / managing editor)	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Prof. dr. PIETRO U. DINI	Pizos universitetas (Italija) / University of Pisa (Italy)
Prof. dr. EVGENY DOBRENKO	Ca' Foscari universitetas, Venecija (Italija) / Ca' Foscari University of Venice (Italy)
Prof. dr. habil. BENEDIKTS KALNAČS	Latvijos universitetas, Literatūros, folkloro ir meno institutas (Latvija) / Institute of Literature, Folklore and Art, University of Latvia (Latvia)
Dr. MAŁGORZATA KASNER	Lenkijos mokslų akademijos Slavistikos institutas (Lenkija) / Institute of Slavic Studies, Polish Academy of Sciences (Poland)
Prof. Ph. D. VIOLETA KELERTIENĖ	Vašingtono universitetas, Sietlas (JAV) / University of Washington, Seattle (USA)
Prof. Ph. D. NERINGA KLUMBYTĖ	Majamio universitetas, Oksfordas, Ohajo valstija (JAV) / Miami University, Oxford, Ohio (USA)
Prof. dr. DALIA KUIZINIENĖ	Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University
Dr. LAURA LAURUŠAITĖ	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Prof. dr. AUŠRA MARTIŠIŪTĖ-LINARTIENĖ	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Dr. JĀNIS OGA	Latvijos universitetas, Literatūros, folkloro ir meno institutas (Latvija) / Institute of Literature, Folklore and Art of the University of Latvia (Latvia)
Prof. dr. DALIA SATKAUSKYTĖ	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Prof. dr. habil. GIEDRIUS SUBAČIUS	Ilinojaus universitetas, Čikaga (JAV) / University of Illinois at Chicago (USA)
Dr. habil. INESA SZULSKA	Varšuvos universitetas (Lenkija) / University of Warsaw (Poland)
Assoc. Prof. dr. habil. VAIDAS ŠEFERIS	Masaryko universitetas, Brno (Čekija) / Masaryk University in Brno (Czech Republic)
Doc. dr. DAINIUS VAITIEKŪNAS	Vilniaus universitetas / Vilnius University
Prof. dr. GITANA VANAGAITĖ	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Doc. dr. ODETA ŽUKAUSKIENĖ	Lietuvos kultūros tyrimų institutas / Lithuanian Culture Research Institute

Žurnalo COLLOQUIA Nr. 56 finansuojamas Lietuvos mokslo tarybos
pagal Valstybinę lituanistikos prioriteto įgyvendinimo 2025–2030 m. programą,
sutarties Nr. S-LiSs-25-26

ISSN 1822-3737, eISSN 2783-6819 | COLLOQUIA

Recenzuojamas literatūros studijų žurnalas, leidžiamas du kartus per metus nuo 1999 m.
Žurnalas įtrauktas į SCOPUS duomenų bazę nuo 2018 m. | Peer-reviewed biannual journal
of literary studies published since 1999. The journal is included in SCOPUS since 2018.

Turinys

Pratarmė	9
--------------------	---

STRAIPSNIAI

NIDA GAIDUSKIENĖ

Vyčio herbo kunigaikštis Witoldas Kazimierz Czartoryskis ir Mikalojus Konstantinas Čiurlionis	19
--	----

RASUTĖ ŽUKIENĖ

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūryba už geležinės uždangos: 1979 m. paroda Vakarų Berlyne.	52
---	----

GINTARĖ BERNOTIENĖ

Šventumos prezencija peizaže ir spalvų ekstazė XX a. II pusės lietuvių poezijoje: Mikalojaus Konstantino Čiurlionio pėdsakas	70
---	----

DAINIUS VAITIEKŪNAS

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis semiotikų akiratyje: Jeano-Marie Flocho ir Jacques'o Fontanille analizės	100
---	-----

NERINGA BUTNORIŪTĖ

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio intertekstas XX a. II pusės lietuvių poezijoje: ideologinės ir interpretacinės linkmės	119
---	-----

LAURA LAURUŠAITĖ

Sovietinė ideologija ant padėklo: maistas lietuvių ir latvių literatūroje	140
---	-----

ILZE ĻAKSA-TIMINSKA

Bendražygė, motina, trofėjus: naratyvai apie moteris sovietinės Latvijos prozoje XX a. 3-iaje ir 4-ame dešimtmetyje	159
--	-----

DISKUSIJA

Lyginamoji literatūra postkritinių teorijų epochoje: grėsmė ar galimybė? 183

NUOMONIŲ DOMINO

GINTARĖ BERNOTIENĖ, MANFREDAS ŽVIRGŽDAS, ANTANAS TERLECKAS

Atsimeranti, apmąstanti, reaguojanti kritika: Laudacijos 2025 m. Vytauto Kubiliaus premijos laureatei Jūratei Čerškutei. 199

JŪRATĖ ČERŠKUTĖ

Kalba, pasakyta atsiimant Vytauto Kubiliaus premiją 206

INTERVIU

„Čiurlionio neįmanoma įkalinti vienoje formulėje“: RADOSŁAWĄ OKULICZ-KOZARYNĄ kalbina SAULIUS VASILIAUSKAS 209

RECENZIJOS

INESA SZULSKA

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio korespondencijos skaitymai (Radosław Okulicz-Kozaryn ir kt. (sud.), „Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Korespondencija“, t. 1–2). 229

ŽILVINĖ GAIŽUTYTĖ-FILIPAVIČIENĖ

Čiurlionio „efektas“: kodėl menininko kūryba atsiveria vis naujoms interpretacijoms (Antanas Andrijauskas, „Čiurlionis: Nesuprasto genijaus tragiškas skrydis“, t. 1–2). 236

JURGA JONUTYTĖ

Apie metodo sampratą (Aušra Jurgutienė, „Dekonstrukcinių skaitymų užrašai“) 243

ATMINTINĖ AUTORIAMŠ 248

Contents

Foreword	13
--------------------	----

ARTICLES

NIDA GAIDAUŠKIENĖ

Prince Witold Kazimierz Czartoryski of the *Vytis/Pogoń*

Coat of Arms and Mikalojus Konstantinas Čiurlionis	19
--	----

RASUTĖ ŽUKIENĖ

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis's Work behind the Iron Curtain:

His 1979 Exhibition in West Berlin	52
--	----

GINTARĖ BERNOTIENĖ

The Presence of Holiness in Landscape and the Ecstasy of Colours in the Late

Twentieth-Century Lithuanian Poetry: In the Footsteps of Čiurlionis	70
---	----

DAINIUS VAITIEKŪNAS

The Semiotic Take on Mikalojus Konstantinas Čiurlionis: The Analyses

by Jean-Marie Floch and Jacques Fontanille.	100
---	-----

NERINGA BUTNORIŪTĖ

The Intertext of Mikalojus Konstantinas Čiurlionis in the Late Twentieth-Century

Lithuanian Poetry: Ideological and Interpretative Directions	119
--	-----

LAURA LAURUŠAITĖ

Soviet Ideology on a Platter: Food in Lithuanian and Latvian Literature	140
---	-----

ILZE ĻAKSA-TIMINSKA

A Comrade, A Mother, A Trophy: Women's Narratives in Soviet Latvian Prose

of the 1920s and 1930s	159
----------------------------------	-----

DISCUSSION

Comparative Literature in the Era of Post-Critical Theories: Threat or Opportunity?	183
--	-----

DOMINO OF OPINIONS

GINTARĖ BERNOTIENĖ, MANFREDAS ŽVIRGŽDAS, ANTANAS TERLECKAS Criticism that Remembers, Reflects and Responds: Laudations for Jūratė Čerškutė, Winner of the 2025 Vytautas Kubilius Prize.	199
---	-----

JŪRATĖ ČERŠKUTĖ

The Speech upon Receiving Vytautas Kubilius Prize	206
---	-----

INTERVIEW

“Čiurlionis Cannot Be Confined to a Single Formula”: SAULIUS VASILIAUSKAS Speaks with RADOSŁAW OKULICZ-KOZARYN	209
---	-----

REVIEWS

INESA SZULSKA

Reading the Correspondence of Mikalojus Konstantinas Čiurlionis (Radosław Okulicz-Kozaryn et al. (ed.), “Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Correspondence”, vol. 1–2)	229
--	-----

ŽILVINĖ GAIŽUTYTĖ-FILIPAVIČIENĖ

The Čiurlionis’s “Effect”: Why the Artist’s Oeuvre Still Invites New Interpretations (Antanas Andrijauskas, “Čiurlionis: The Tragic Flight of a Misunderstood Genius”, vol. 1–2).	236
---	-----

JURGA JONUTYTĖ

On the Concepts of a Method (Aušra Jurgutienė, “Notes on Deconstructive Readings”).	243
--	-----

SUBMISSION GUIDELINES.	252
--------------------------------	-----